

Trafikstrategi för Kumla kommun

KUMLA KOMMUN

Organisation

Kommunstyrelsen har givit Samhällsbyggnadsnämnden med förvaltning i uppdrag att ta fram en trafikstrategi för Kumla kommun.

Politisk styrgrupp

Samhällsbyggnadsnämnden

Arbetsgrupp

Alexander Dufva, planchef

Catharina Ludvigsson, miljöstrateg

Klara Ågren, planeringsarkitekt

Innehåll

1. Inledning	1
1.1 Vad är en trafikstrategi	1
1.2 Utgångspunkter	1
2. Vision	3
3. Delområden—mål och strategier	4
3.1 Våra resor är smidiga och rationella	4
3.2 Våra resor är trygga, säkra och förbättra vår hälsa	5
3.3 Våra resor är hållbara och utgör minimal klimatpåverkan	6
3.4 Våra resor är tillgängliga för alla och når överallt	7
4. Ansvar och genomförande	8
5. Fortsatt arbete	8
6. Uppföljning	8

1. Inledning

1.1 Vad är en trafikstrategi

Trafikstrategin anger trafikplaneringens inriktning i kommunen de kommande åren och tar ett samlat grepp om trafikfrågorna med syftet att skapa ett hållbart transportsystem. Begreppet transportsystem avser hela den apparat som för oss fysiskt mellan två platser. Det inbegriper till exempel vägar, järnvägar, cykelvägar och cyklar, men också trafikföreskrifter, regler, vägvisning, ekonomiska styrmedel, information och andra mer abstrakta delar som hör resandet till.

Trafikstrategin innehåller en vision med efterföljande ställningstaganden för transportsystemet, samt strategier för hur målen ska nås. Alla kommande planer och program som rör transportsystemet ska följa trafikstrategins inriktning så länge den fortsätter att gälla. Kommande planer och program kan till exempel vara kommunens cykelplan, årliga investeringsobjekt eller kommunens strävan i regionala samverkansprojekt. Trafikstrategin ska även få genomslag i den fysiska planeringen. I takt med att kommunen växer, ska planeringsarbetet styra i linje med intentionerna i trafikstrategin.

1.2 Utgångspunkter

Under lång tid har trafikplanering handlat om att planera för en ökad biltrafik. Vår växande insikt kring bilismens konsekvenser ställer allt större krav på att andra delar av transportsystemet ges motsvarande utveckling, ibland på bilismens bekostnad. Samhället har på många nivåer satt upp mål för en mer hållbar inriktning t ex i de miljömål som riksdagen fattat beslut om. Miljömålen finns även beslutade på lokal nivå i Kumlas Miljöprogram. Regionala styrdokument såsom Energi – och klimatprogrammet, Regional översiktlig planering och Regionala trafikförsörjningsprogrammet bidrar till att lägga grund för trafikstrategin. TRAST, Trafik för en attraktiv stad, är utvecklad av nuvarande Trafikverket, SKL och Boverket, och har bidragit till att forma trafikstrategin.

Hållbar utveckling

Statistik visar att vi reser allt mer, både oftare och längre. Dessutom transporterar vi allt mer gods. Det ökande resandet och den följande utbyggnaden av infrastrukturen har medfört bieffekter såsom klimatpåverkan, luftföroreningar, buller, påverkan på den biologiska mångfalden, trängsel och barriäreffekter. För att nå ett hållbart samhälle och bli en klimatsmart kommun är det avgörande att transportsystemet blir hållbart. Ett hållbart transportsystem uppfyller tre kriterier:

Ekologiskt hållbart: säkerställer en god kvalitet på vatten, mark, luft och natur, samt utvecklar den biologiska mångfalden.

Socialt hållbart: ger möjlighet till positiva upplevelser, ett rikt kulturliv, god offentlig service, god hälsa och där alla människor känner sig delaktiga och trygga.

Ekonomiskt hållbart: har en pålitlig infrastruktur som möjliggör ett konkurrenskraftigt och varierat näringsliv där kunskap och utveckling stimuleras.

Konkret innebär det att resandet med hållbara färdsätt såsom gång, cykling och kollektivt resande behöver prioriteras. Det innebär inte att bilanvändning hindras, men den stimuleras att bli effektivare.

Helhetsperspektiv

För att arbeta för en attraktiv och hållbar kommun måste kommunen ha ett helhetstänkande kring hur transportsystemet byggs upp. Det kan inte enskilt handla om trafikplanering och byggande av trafikplaneringar. Istället måste det göras med utgångspunkt i en stadsplanering där stadens arkitektur, karaktär, markanvändning och sociala liv ingår.

Stadens struktur och utformning har stor betydelse för hur samhället fungerar och hur människor väljer transportmedel. En stad som är funktionsuppdelad kräver fler och längre transporter. Är staden gles och växer genom utbredning ökar transportbehovet. Är staden istället tät, funktionsblandad och stadens stadsdelar och funktioner är ihopkopplade främjas gång- och cykeltrafiken, underlaget för kollektivtrafiken ökar och transportbehovet kan minska.

Fyrstegsprincipen

Arbetet med transportsystemet utgår från den i TRAST beskrivna fyrstegsprincipen. Den formulerar en arbetsgång som leder till bättre hushållande med investeringsmedel och allmänt bättre förutsättningar för ett hållbart transportsystem. I korthet innebär det att val av åtgärder ska göras i följande ordning:

Steg 1. Tänk om

I första hand ska vi bearbeta vårt transportsystem genom planering, styrning, reglering, påverkan och informationskampanjer för att minska transportefterfrågan och/eller föra över resor och transporter till effektivare färd- eller transportsätt.

Steg 2. Optimera

I andra hand ska vi verka för åtgärder som ger effektivare utnyttjande av befintligt vägnät, säkrare och miljövänligare. Bussfiler på trafikintensiva gator är exempel på åtgärder inom detta steg.

Steg 3. Bygga om

I tredje hand ska vi arbeta för förbättringsåtgärder och ombyggnader av vårt befintliga trafikanät. Det kan gälla ombyggnader av gator och cykelvägar, trafiksäkerhetsåtgärder eller bärighetsåtgärder.

Steg 4. Bygga nytt

I sista hand, då åtgärder i steg 1-3 inte bedöms tillräckliga för att lösa ett problem, kan utbyggnad av ny infrastruktur och/eller större ombyggnadsåtgärder vara aktuella att genomföra.

2. Vision

Framtidens Kumla Vision 2025

Kumla kommun har formulerat en vision som skall leda till att 25 000 invånare bor i kommunen år 2025. Visionen lyder;

I Kumla är vi liite bättre!

I Kumla kommun strävar vi alltid efter att vara lite bättre. Genom att växa smart, satsa på barn och unga, ta hand om våra invånare och ta tillvara på den närhet som finns blir vi lite bättre.

Kumla kommun växer smart!

År 2025 lockar vi fortfarande till oss både människor och företag. Utvecklade kommunikationer och en god infrastruktur gör att vi upplever avstånden som mindre till Örebro och andra kringliggande kommuner men även inom vår kommun. Vi är en klimatsmart kommun som arbetar för ett hållbart samhälle vilket gör det självklart att satsa på miljövänliga alternativ och nya tekniska lösningar. Här kombinerar vi bevarandet av den uppskattade småstadskänslan med att vi växer smart!

I Kumla kommun kan vi mer!

I Kumla kommun värdesätter vi all form av kunskap och ser förskolan och skolan som grunden till det livslånga lärandet. Kunskap och utbildning är viktigt för hela Kumlas utveckling. År 2025 är Kumla kommuns skolor kända för sina resultat genom hög måluppfyllelse, kreativa arbetssätt och inspirerande lärare. Skolan och förskolan är trygga miljöer som skapar möjligheter för elever och barn att förverkliga sina drömmar. Kumla kommuns elever är attraktiva på arbetsmarknaden och är även väl förberedda för fortsatta studier.

Den omsorgsfulla kommunen!

År 2025 är Kumla en framstående kommun när det gäller omsorg för både unga och gamla. Här tar vi hänsyn till varandras olika behov och det är nära till det stöd du behöver. Det finns naturliga mötesplatser som alla upplever trygga. I Kumla kommun känner sig alla välkomna och betydelsefulla. Här finns möjlighet till ett attraktivt boende, ett aktivt liv och att utveckla sig själv och sina intressen.

Den nära kommunen!

I Kumla kommun har du nära till det du behöver i vardagen. Här är inte bara den geografiska närheten en styrka utan även närheten mellan människor. År 2025 är kommunens tjänster tillgängliga när du vill genom att det finns enkla och flexibla sätt att kommunicera med politiker och tjänstemän. I Kumla kommun har du nära till allt!

Vision för trafiken i Kumla 2025

Innehållet i "Framtidens Kumla Vision 2025" ger en utgångspunkt för en specifikt utvecklad vision för Kumlas transportsystem år 2025. Den utvecklade visionen utgör ryggraden för trafikstrategin, och den lyder;

År 2025 är våra resor i, till och från Kumla

1 smidiga och rationella

2 trygga, säkra och förbättrar vår hälsa

3 hållbara och utgör minimal klimatpåverkan

4 tillgängliga för alla och når överallt

3. Delområden – mål och strategier

Följande avsnitt innehåller mål och strategier för hur vi ska nå visionen. Målen är strukturerade efter visionens delområden.

3.1 Våra resor är smidiga och rationella

Ett transportsystems syfte är att förflytta personer och varor med minsta möjliga friktion och på kortast möjliga tid. Smidiga resor och transporter är en avgörande fråga för att Kumla ska kunna växa och utvecklas. Eventuella kapacitetsbrister i transportsystemet ska lösas enligt fyrstegsprincipen, med inriktningen att gynna de mest hållbara trafikslagen. För att vi ska uppleva att våra resor är smidiga och rationella krävs att...

Kollektivtrafiken är turtät och konkurrenskraftig

Eftersom Kumla är en mindre ort i regionen är det naturligt att många invånare pendlar till andra orter för att arbeta. Samtidigt gör Kumlas delvis starkt specialiserade arbetsmarknad att många även pendlar in. Att kollektivtrafiken – både buss och tåg – avgår från rätt plats vid rätt tidpunkt och tar dig till ditt mål på kortaste tid, är viktigt. Vägar, hållplatser och bytespunkter samt anslutningar till dessa måste utformas så att resor som inbegriper kollektivtrafik tar kortare tid.

Vi har ”hela resan”-perspektiv och tänker sömlöst

En av nyckelfrågorna i det trafikstrategiska arbetet, är att betrakta ett ”dörr till dörr”-perspektiv. För den som reser kollektivt måste varje trafikslag man använder övergå friktionsfritt i nästa. Transfertiderna när man exempelvis byter busslinje eller från buss till tåg, måste vara korta. Till och från de platser dit kollektivtrafiken har svårt att nå, är det viktigt att man på ett smidigt sätt kan använda sin cykel eller bil för en del av resan.

Järnvägen är ryggrad i pendlingen och alla arrangemang där omkring bidrar

Kumla tätort har ett mycket strategiskt läge och erbjuder ett mycket stort antal avgångar med tåg i nord-sydlig riktning. Restiden till Örebro är 10 minuter, och till Stockholm 80 minuter effektiv res-tid. För att göra tågresandet så attraktivt som möjligt, är det viktigt att resans övriga delar fungerar. Det gäller till exempel pendlarparkeringar, cykelförvaring och gena förbindelser mellan bostaden och stationen.

3.2 Våra resor är trygga, säkra och förbättra vår hälsa

En grundläggande princip är att alla ska kännas sig trygga och fria att resa dit de behöver, när de behöver det och på det sätt de föredrar. För att våra resor ska kännas trygga och säkra krävs att...

Antalet olyckor och döda/skadade i trafiken minskar

Ingen ska behöva skadas eller dö i trafiken. Trafikolyckorna är ett av våra största folkhälsoproblem och medför stora konsekvenser för både samhälle och individ. En lång rad faktorer påverkar olycksriskerna. Hastigheten hos motorfordonstrafiken är mest avgörande för både olycksrisk och olyckors konsekvenser. För biltrafiken påverkar bältesanvändning och nykterhet i hög grad. För cykel- och gångtrafik är hög kvalitet på drift och belysning av vägar, cykelvägar och gångstråk viktigt.

Andelen gång- och cykelresor ökar

Forskning visar att regelbunden motion inte bara påverkar vår medicinska hälsa, utan även vårt välbefinnande i allmänhet. En mängd positiva konsekvenser skulle uppstå på en rad områden, om våra korta bilresor istället skulle göras till fots eller med cykel. Bra infrastruktur för cykeltrafiken, kombinerat med ett aktivt arbete med attityd- och beteendepåverkan bidrar till att ändra våra resvanor.

Negativ hälsopåverkan från våra resor minskar

En lägre andel bilresor bidrar till minskade luftföroreningar och lägre bullernivåer. De resor som ändå måste göras med motorfordon, behöver göras med fordon med så ren energianvändning som möjligt.

Barn och unga har stor rörelsefrihet

Att barns lek och utevistelse inte begränsas av otrygga eller osäkra miljöer är viktigt för att de ska kunna leva ett aktivt och rörligt liv. Det är viktigt att barn och unga kan ta sig mellan bostaden och skolan eller upplevelser utan att utsättas för stora risker.

3.3 Våra resor är hållbara och utgör minimal klimatpåverkan

Vår långsiktiga strävan mot ett hållbart samhälle ställer höga krav på transportsystemet. För att verka för en högre hållbarhet krävs att...

Andelen resor med tåg och buss ökar på bekostnad av bilpendling till kringliggande kommuner

Klimatbelastningen per avverkad personkilometer blir som störst när vi reser ensamma i bil. Lägst blir samma belastning då vi reser med tåg eller buss. Kumlas läge i förhållande till regionens arbetsmarknad, kombinerat med tätortens omgivande infrastruktur bidrar till att en förhållandevis stor del av våra resor görs med bil. Särskilt tydligt syns det på vår arbetspendling (enligt RVU 2011). Ur ett hållbarhetsperspektiv är det viktigt att fler väljer tåg och buss framför bil för sina resor.

Det är smidigt att äga och tanka/ladda alla typer av miljöfordon

För att minska transportsystemets klimatpåverkan är det viktigt att minska vår energiförbrukning. Det kan ske både genom bättre teknik, och genom ett minskat eller effektivare trafikarbete. Det snabbt ökande intresset för miljöfordon kräver en utbyggd infrastruktur av ställen att tanka eller ladda olika typer av miljöfordon på.

Cykelmöjligheterna mellan tätorter är bra

Trots att cykelns konkurrenskraft anses som låg på avstånd längre än 10 km, visar samhällstrender att intresset för långväga cykelpendling ökar. Därför behöver möjligheten att cykla mellan tätorterna inom och utanför kommunen vara goda.

Företagens verksamheter i kommunen fraktar gods på tåg

Inom Kumla kommun finns ett förhållandevis omfattande system av industrispår. Det är viktigt att de industrier och logistikverksamheter som finns lokaliserade i anslutning till spåren också nyttjar dem för sin godshantering. För de verksamheter som inte har egen spåranslutning, finns kombi-terminaler i både Hallsberg och Örebro. För att göra godstrafik på järnväg attraktiv och säker är det viktigt att drift och underhåll av industrispåren utförs med god kvalitet.

Vi informerar och samverkar för hållbart resande

Mobility management är ett koncept för att främja hållbara transporter och påverka bilanvändningen genom att förändra resenärers attityder och beteenden. Genom information, kommunikation, samarbete, samverkan och marknadsföring får människor kunskap och möjlighet att pröva nya färd sätt och på så vis stimuleras ett hållbart resande.

3.4 Våra resor är tillgängliga för alla och når överallt

En grundförutsättning är att hela kommunen ska leva och blomstra. Att kommunens delar har kraftigt varierade infrastrukturella förutsättningar får inte begränsa. För att ge alla så lika möjligheter att förflytta sig som möjligt, krävs att...

Kollektivtrafiken når alla delar av kommunen

För att få så många som möjligt att välja bussen för sina längre resor, är det viktigt att busslinjenätet täcker en så stor del som möjligt av kommunen. Underlaget av resenärer kan dock göra det svårt att få god turtäthet i vissa delar av kommunen.

Ingen resenär upplever något hinder någonstans i transportsystemet, som följd av funktionshinder

En viktig demokratifråga är att alla ska kunna nyttja transportsystemet på det sätt de behöver. Funktionshinder, etnicitet eller socioekonomisk tillhörighet ska inte begränsa någon resenärs möjligheter att förflytta sig. En grundregel är att barn, äldre och grupper med funktionsnedsättning bör vara dimensionerande för utformningen av gaturummet.

Tillgängligheten med bil till centrum är fortsatt god

Vissa resor görs effektivast med bil. Det kan till exempel gälla handelsärenden. Därför är det viktigt att tillgängligheten med bil till centrum är fortsatt god. Det behöver inte betyda att framkomligheten – dvs hastigheten – ska vara hög, men möjligheten att nå olika typer av handel och service med bil behöver bevaras.

Nätet av gång- och cykelvägar är finmaskigt och gent

För att få så många som möjligt att välja gång eller cykling för sina korta resor, är det viktigt att gång- och cykelnätet täcker hela tätorterna, och gärna de mer befolkade delarna av landsbygden.

Turister och besökare till kommunen har lätt att hitta till upplevelser i hela kommunen

Att ha en väl utvecklad vägledning bidrar till att locka både kommuninvånare och besökare till de upplevelser som finns i kommunen. Fördelarna med en ökad besöksnäring är många, men det ställer också krav på att infrastrukturen är anpassad för det.

4. Ansvar och genomförande

Utvecklingen av kommunens transportsystem är en sektorsövergripande process som kräver intresse och insatser från alla delar av den kommunala organisationen.

Det politiska ansvaret för trafikstrategin ligger hos kommunstyrelsen, och är en del av kommunens inriktningsplanering. Det betyder att den ska ligga till grund för en rad olika åtgärdsinriktade planer och projekt. Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för kommunens strategiska trafikplanering, samt för att trafikstrategin hålls levande och aktuell.

Trafikstrategin är tänkt att verka genom Kumla kommuns befintliga verksamhetssystem. Det betyder att Kumla kommun ska i den löpande verksamheten, i verksamhetsplaner, i planering av drift och investeringar arbeta steg för steg mot att förverkliga trafikstrategin.

5. Fortsatt arbete

Avsikten är att trafikplanens intentioner ska vara konkretiserade i en trafikplan för kommunen. Trafikplanen kan ange förhållningssätt eller direkta åtgärder för arbetet med transportsystemet. Det kan gälla kartor för utveckling av cykelvägnät, projektförslag för mobility management-arbetet eller målsättningar för kommunens skapande av eller medverkan i nätverk. Samhällsbyggnadsnämnden bär ansvaret att utarbeta en trafikplan enligt trafikstrategins intentioner.

6. Uppföljning

Strategin visar riktningen för arbetet med trafikfrågor och ska konkretiseras i åtgärder som redovisas i en trafikplan. Trafikplanen ger stöd för drift- och investeringsprioriteringar och det löpande arbetet med att förvalta och utveckla transportsystemet.

Trafikstrategin följs upp i en separat revision vartannat år. Strategins ställningstaganden granskas och en beskrivning görs av i vilken mån verksamheterna uppfyllt varje ställningstagande. Trafikstrategins revision utförs under Samhällsbyggnadsnämndens ansvar och överlämnas till kommunstyrelsen.

KUMLA KOMMUN

Kumla kommun

T: 019-58 80 00 | E-post: servicecenter@kumla.se

www.kumla.se